

21. april 2012

Aftale om en styrket forebyggelsesindsats på tobaksområdet og om ryggestop

Regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten har den 21. april 2012 indgået aftale om en styrket forebyggelsesindsats på tobaksområdet og om ryggestoptilbud.

Tobaksforebyggelse er en helhedsorienteret indsats. I tilknytning til en revision af lov om røgfri miljøer er der med aftalen særligt fokus på, at børn og unge ikke skal ryge.

Aftalen skal ses som et element i en større og samlet forebyggelsesindsats på tobaksområdet med henblik på at reducere de sundhedsskadelige effekter ved (passiv) rygning.

70 pct. af rygerne vil gerne stoppe med at ryge, og mange vil gerne have hjælp og støtte til det. Regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten vil derfor give rygerne en hjælpende hånd til at holde op.

Aftalen bygger på fire selvstændige områder:

Revision af lov om røgfri miljøer

Formålet med lov om røgfri miljøer er at forebygge sundhedsskadelige effekter af passiv rygning og forebygge, at nogen ufrivilligt kan udsættes for passiv rygning.

Der er mellem regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten enighed om, at der er behov for at udbrede de røgfri miljøer yderligere - ikke mindst i forhold til børn og unge. I forlængelse af forbuddet mod salg af tobak til unge under 18 år og med afsæt i rygelovens gode resultater og (passiv) rygningens sundhedsskadelige konsekvenser, er der enighed om:

Børneinstitutioner, skoler, døgninstitutioner, uddannelsessteder mv.

- På børneinstitutioner, skoler, kostskoler, herunder efterskoler, treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, anbringelsessteder (døgninstitutioner opholdssteder og lignende) mv. for børn og unge under 18 år, må der ikke ryges indendørs og udendørs. Rygeforbuddet skal også omfatte lærere, pædagoger, forældre og andre, der opholder sig på institutionens område.

Da der knyttes særlige problemstillinger til et generelt rygeforbud på matrikler for alle anbringelsessteder på det sociale område, er der mellem regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten enighed om, at der lokalt bør være mulighed for at tage hånd herom. Idet aftaleparterne samtidigt betoner vigtigheden af røgfri miljøer for alle børn og unge, herunder anbragte børn og unge, er der således enighed om, at det som en *undtagelse* fra hovedreglen:

- kan besluttes, at de unge må ryge udendørs på anbringelsessteder (døgninstitutioner, opholdssteder og lignende), der i en periode tjener som hjem for børn og unge.
- kan besluttes, at de unge må ryge indendørs på egne værelser og i rygerum samt udendørs på *sikrede* døgninstitutioner, der tjener som bolig for børn og unge i en periode.
- vil være tilladt at ryge i tjenesteboliger på institutioner, der alene tjener til privat bolig, idet borgeren selv fastlægger rygepolitikken i "egen bolig". Rygning skal dog ikke være tilladt, mens institutionens elever, studerende mv. opholder sig i boligen.

Herudover er der enighed om:

- At regler for øvrige uddannelsesinstitutioner for unge over 18 år omfattes af reglerne for arbejdspladser.

- Aftaleparterne opfordrer til, at kommuner, døgninstitutioner, frivillige foreninger, uddannelsesinstitutioner mv. fremmer indsatser, der forebygger, at børn og unge begynder at ryge og hjælper børn og unge rygere med at stoppe.

Arbejdspladser

- Det skal være muligt for Kriminalforsorgens institutioner at forbyde rygning i besøgsrum.
- Det skal være forbudt at ryge i arbejdslokaliteter i bygninger, der tjener som arbejdsplads for én person ad gangen. Det kan fortsat besluttes, at det er tilladt at ryge i firmabiler, førerhuset i en lastbil, i et lokomotiv eller førerkabinen i en kran mv., hvis lokaliteten alene tjener som arbejdsplads for én person ad gangen.
- Hvis et rygerum eller en rygekabine etableres på en arbejdsplads, skal arbejdspladsen opsætte advarselsskiltning, som viser, at indånding af luften i omgivelserne udenfor rummet eller kabinen kan forårsage sygdom.
- SST udarbejder et inspirationskatalog som med respekt for den sociale indsats skal understøtte den positive udvikling, der lokalt har fundet sted på væresteder, varmestuer og lignende for socialt udsatte de senere år i retning af røgfri miljøer.

Der er mellem regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten enighed om, at privat dagpleje ikke omfattes af lov om røgfri miljøer. Aftaleparterne noterer sig, at den enkelte kommunalbestyrelse kan beslutte at indføre mere restriktive regler, end der følger af loven. Det gælder også i forhold til privat dagpleje.

Sanktioner

- Bødestørrelserne ved overtrædelse af rygeloven hæves til 5.000 kr., 10.000 kr. og 20.000 kr. for henholdsvis 1., 2. og 3. gangstilfælde.

Lovrevision

Loven vil skulle revideres i folketingssamlingen 2014-2015, således at eventuelle nye regler kan sættes i kraft den 15. august 2015.

Rygestop

Regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten vil give de rygere, der gerne vil holde op, en hjælpende hånd. Det skal bl.a. ske ved en målrettet markedsføringsindsats for Stoplinien, der er en gratis landsdækkende telefonrådgivning for alle, der ønsker at holde op med at ryge. Regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten er således enige om:

- at der skal udarbejdes målrettet markedsføringsmateriale af Stoplinien, som kommuner, sygehuse og praktiserende læger kan anvende til at synliggøre tilbuddet for rygerne.
- at samarbejdet mellem Stoplinien og kommuner om opsøgende rekruttering til rygestopforløb foretaget via telefon skal understøttes.
- at åbningstiden for Stoplinien skal udvides.

Endvidere er regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten enige om:

- at markedsføringen af Dit Digitale Stopprogram, der tilbyder gratis skræddersyet rygestoprådgivning til rygere, skal understøttes, og
- at der skal udvikles en applikation om rygestop, der kan fungere på smartphones.

For yderligere at hjælpe rygerne til at stoppe med at ryge appellerer aftaleparterne til, at regionerne, almen praksis og kommunerne samarbejder om at understøtte den positive udvikling hen mod færre rygere. Der er således mellem regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten enighed om, at regeringen opfordrer kommunerne til, inden for de eksisterende økonomiske rammer, at:

- udnytte eksisterende kommunale rygestoptilbud mest effektivt – bl.a. igennem fokuserede tilbud, når borgerne er mest motiverede for rygestop, f.eks. i forbindelse med sygdom og graviditet
- sikre koordinering af indsatsen i forhold til regioner og almen praksis med henblik på at etablere en klar ansvarsfordeling, dialog og effektive henvisningsstrukturer og bedre resourceudnyttelse, så der skabes sammenhæng mellem indsatserne på tværs af sygehus, almen praksis og kommunerne.
- sprede de gode erfaringer med omkostningseffektive rygestoptilbud, så ressourcerne anvendes bedst muligt på landsplan.

Regeringen (S, RV og SF) vil drøfte ovenstående med KL i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger.

Overholdelse af forbud mod salg af tobak og salg af alkohol til unge under 18

Det er i dag meget let for unge under 18 år at købe tobak på trods af forbuddet mod at sælge tobak til unge under 18 år. For at anspore til øget selvjustits på salgssteder er der mellem regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten enighed om, at bødestørrelserne ved overtrædelse af forbud mod salg af:

- tobak til unge under 18 år,
- alkoholholdige drikke med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til personer under 16 år fra butikker, hvor der foregår detailsalg,
- alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 og derover til personer under 18 år fra butikker, hvor der foregår detailsalg

hæves til 5.000 kr., 10.000 kr. og 20.000 kr. for henholdsvis 1., 2. og 3. gangstilfælde, jf. lov nr. 707 af 25. juni 2010 om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Det er butikspersonalet, som skal sikre, at der ikke sælges tobak og alkohol, jf. ovenfor, til unge under 18 år. For at hjælpe butikkerne til at sikre, at salg af tobak og alkohol til unge sker i overensstemmelse med lovgivningen, er der endvidere enighed om, at regeringen i folketingsåret 2012-13 fremsætter forslag om:

- krav til, at unge, der vil købe tobak og alkohol, skal vise billedlegitimation
- krav til skiltning, i butikker hvor der foregår detailsalg, der oplyser om kravet til billedlegitimation blandt unge, der vil købe tobak og alkohol.

Regulering af tilsætningsstoffer

Der er behov for mere restriktive regler på EU-niveau for brug af tilsætningsstoffer i cigaretter for at sikre forbrugerne - og ikke mindst børn og unge - mod industriens brug af tilsætningsstoffer.

Endvidere er der behov for uvildig forskning på EU-niveau med henblik på at få frembragt den nødvendige viden og dokumentation om tilsætningsstofferens sundhedsmæssige og afhængighedsskabende virkning.

Idet der er tale om grænseoverskridende problemstillinger, er der mellem regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten enighed om, at regeringen i forbindelse med den kommende revision af tobaksvaredirektivet fra 2001 presser på for:

- et europæisk forbud mod de såkaldte "slikcigaretter" ("slikcigaretter" er en populærbetegnelse for cigaretter tilsat store mængder af sødestoffer med frugtsmag el.lign.)
- en fælles europæisk liste over tilsætningsstoffer
- etablering af et fælles europæisk rapporteringssystem, hvor tobaksindustrien rapporterer deres brug af tilsætningsstoffer mv. direkte til Kommissionen med henblik på at understøtte yderligere EU-lovgivning på området

- at Kommissionen pålægger tobaksindustrien obligatoriske bidrag til finansiering af uafhængig forskning vedr. tilsætningsstoffer i tobaksprodukter med henblik på øget dokumentation af tilsætningsstoffernes toksicitet og afhængighedsskabende virkning.

Hvis det viser sig, at der ikke er opbakning til et fælles europæisk forbud mod slikcigaretter, hvor emballage og sød smag er designet til at lokke unge til at ryge, vil regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten drøfte muligheden for et dansk forbud i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige forpligtelser. Regeringen (S, RV og SF) og Enhedslisten er enige om at gøre status, når forslaget til revision af tobaksvaredirektivet er fremsat senere i år.